

مبانی شبکه های اجتماعی

مولفان

تورج مهدیزاده ملاباشی
مصطفی آزمون

www.ketabir.ir

مبانی شبکه های اجتماعی

تألیف |

□ تورج مهدی زاده ملاباشی □ مصطفی آمون

مدیر هنری | الیمیرا خیر

Boomara@Gmail.com

ناشر: انتشارات محقق اردبیلی

لیتوگرافی، چاپ، صحافی: چاپخانه شیران نگار

نوبت چاپ: اول

سال انتشار: ۱۳۹۳

بهاء: ۸۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۴-۱۲۱-۷

کلیه حقوق محفوظ است

سرشناسه: مهدی زاده ملاباشی، تورج، ۱۳۵۱

عنوان و نام پدیدآورنده: مبانی شبکه های اجتماعی / تورج مهدی زاده ملاباشی، مصطفی آمون

مشخصات نشر: اردبیل، محقق اردبیلی، ۱۳۹۳

مشخصات ظاهری: ۸۰ ص

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۴-۱۲۱-۷

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابخانه: ص ۹۱-۹۰

موضوع: مبانی شبکه های اجتماعی

موضوع: شبکه های اجتماعی - پوستر

شناسه افزوده: آمون، مصطفی، ۱۳۶۱-

رده بندی کنگره: ۳۹۹۳ ۲ ۹ م ۴۱۳۴۱ HMF۴۱

رده بندی دیویی: ۳۰۷/۴

شماره کتابشناسی ملی: ۳۶۷۴۰۳۰

آدرس مرکز بخش | اردبیل / خیابان نانی / سه راه دانش / پاساژ معطری / مشهد

فوقانی / پ ۸ | ۰۴۵-۳۳۲۴۰۰۸۱

فهرست مطالب

□□ مقدمه نویسندگان

□ فصل اول / شناخت شبکه های اجتماعی

- ۰۱۲ | شبکه اجتماعی چیست؟
- ۰۲۰ | ویژگی های شبکه های اجتماعی
- ۰۲۴ | چگونگی شکل گیری شبکه اجتماعی
- ۰۲۶ | اهداف اولیه در شبکه های اجتماعی
- ۰۲۷ | امکانات و قابلیت ها
- ۰۲۹ | آسیب ها و تهدیدات
- ۰۳۰ | معرفی شبکه های اجتماعی بر مخاطب
- ۰۳۱ | ویکی
- ۰۳۵ | کلوب
- ۰۳۵ | تویتر
- ۰۳۷ | فیس بوک
- ۰۳۹ | فیس بوک ایران
- ۰۳۹ | فیس بوکی
- ۰۴۰ | ققنوس
- ۰۴۰ | فیس بوک فارسی
- ۰۴۱ | مای اسپیس
- ۰۴۳ | فلیکر
- ۰۴۴ | افسران جنگ نرم

□ فصل دوم / تاثیر و عملکرد شبکه های اجتماعی

- ۰۵۰ | تاثیر شبکه های اجتماعی بر افراد
- ۰۵۲ | تاثیر شبکه های اجتماعی بر اجتماع و روابط اجتماعی
- ۰۵۵ | تاثیر شبکه های اجتماعی بر روابط خانوادگی

۰۵۹ | تاثیر شبکه های اجتماعی بر فرهنگ

۰۶۲ | تاثیر شبکه های اجتماعی بر اقتصاد

□ فصل سوم / شبکه های اجتماعی و چالش های پیش رو

۰۶۶ | شبکه های اجتماعی و تلفن همراه و تبلت

۰۶۹ | تشدید اثر پیگمالیون در شبکه های اجتماعی

۰۶۹ | مهندسی اجتماعی و شبکه های اجتماعی

۰۷۳ | موانع پیوستن به شبکه های اجتماعی تحت وب

۰۷۳ | راهکارهای مقابله با موانع

۰۷۴ | شبکه های اجتماعی ابزار جاسوسی و جنگ نرم

۰۷۵ | حریم و هویت

۰۷۸ | منابع و مراجع

کامقدمه نویسندگان

«کوین کلی»^۱ معتقد است تکنولوژی در حال تبدیل شدن به طبیعت ثانوی است. محیطی جدید که با انفجار تکنولوژی و طبیعت موجود، به خلق محیط تکنولوژیکی ترکیبی و ماشین های هوشمند منجر می شود. این نظریه کوین کلی، خلاف نظریه بودریار و فردریک جیمسون^۲ است، بودریار^۳ در نظریه اش جایی برای طبیعت و بیولوژی باز نمی کند و جیمسون پست مدرنیته را جایگزینی طبیعت بوسیله تکنولوژی معرفی می کند (کلی، ۱۳۸۳)، شاید طبقات اولیه طبیعت ثانوی «کوین کلی» همان دنیای مجازی نهفته در شبکه های اجتماعی تحت وب باشد.

امیل دورکیم و فردیناند تونیس^۴ در اواخر سال ۱۸۹۰ میلادی، تشکیل شبکه های اجتماعی را در نظریات خود پیش بینی کرده و ایده های اولیه آن را مطرح کردند. در صورتی که تا بیست سال قبل، مردم فکر

۱. «کوین کلی» متولد ۱۹۵۲ پنسیلوانیای آمریکاست. وی در سال ۱۹۸۴ اولین مقاله هایش را در زمینه فرهنگ آنلاین تحت عنوان «ملت شبکه ای» در مجله «عصر جدید» به چاپ رسانید. از سال ۱۹۸۵ تا ۱۹۹۸ عضو هیئت مدیره ول Well (اولین سیستم کنفرانس کامپیوتری عمومی متصل به اینترنت و فضای پیشگام و تأثیرگذاری که بعداً به فضای سایبر تعبیر شد) بود. «کلی» در سال ۱۹۹۲ مجله وایرد Wired را بنیادگذاری نمود و تا سال ۱۹۹۹ میلادی سردبیری آن را به عهده داشته است.

۲. Fredric Jameson

۳. Baudrillard

۴. Émile Durkheim and Ferdinand Tönnies

می کردند شبکه های اجتماعی فقط مخصوص کودکان برای به اشتراک گذاشتن نقاشی ها و جملات و تکالیف درسی شان است. لکن امروزه تأثیرات دامنه دار آن بر تمامی حوزه ها اهمیت آن را هویدا نموده است، اکنون گسترده گی شبکه های اجتماعی به حدی روز افزون شده است که برای استفاده بهینه و مفید از آن ها، به عنوان گام نخست، باید ویژگی ها و خصوصیات این شبکه ها را شناخت، سپس پا به عرصه فعالیت گذاشت، قطعاً شناخت مقدمه خواست و خواست مقدمه اراده است در واقع انسان بدون شناخت چیزی، اراده برخواستن یا داشتن و استفاده از آن را نخواهد داشت. از طرفی تعمق در زندگی انسان امروزی این واقعیت را آشکار می کند که مهاجرتی عظیم از دنیای واقعی به دنیای مجازی در حال شکل گیری است و انسان ها عامل این مهاجرت بوده و برخی از توشه ها، کلمات و حتی صفات را پیشاپیش به مقصد مجازی خود فرستاده اند و مهاجرت شگفت خودشان نیز بصورتی تدریجی در حال وقوع است. بی گمان، بستر این مهاجرت تکان دهنده و عظیم، رسانه ها و شبکه های اجتماعی^۱ تحت وب هستند. انسان غافل از این که شبکه های اجتماعی با ایجاد محیط های شبیه سازی شده می توانستند محلی برای آموزش پنهان و زیرپوستی اصول و راه و روش زندگی موفق برای کودکان و نوجوانان باشند، در این محیط ثانوی غوطه ور شده است و در کمال تعجب، کودکان و نوجوانان با بازی های دیجیتال سرگرم شده و این بزرگسالان هستند که در «دنیای مجازی مفید برای کودکان» دنبال رویاهای سرکوب شده و آمال و خیال های دوران کودکی هستند و در واقع شبکه های مجازی را می توان مأمّن و پناهگاه فراریان از زندگی واقعی دانست لذا انسان هایی که به معنای تام کلمه، در این شبکه ها بسیار فعال اند قطعاً در زندگی واقعی دچار مشکلات ارتباطی و رفتاری بوده و با جامعه ای که در آن زندگی می کنند راحت و صمیمی نبوده و دنبال محلی لیبرالیسم تر از آنچه وجود دارد می گردند.

در جامعه ای پر چالش و پر دغدغه، بالا رفتن درصد انسان هایی که با مشکلات فکری، روانی، اقتصادی، اجتماعی و البته ارتباطی دست و پنجه نرم می کنند، مسائل بسیار پیچیده ای ایجاد می کند که جوامع و علوم وابسته به آن نمی تواند به سادگی از عهده حلش برآید؛ از دیگر سو فقدان چنین مأمّنی، می تواند سبب شکاف مشکلات مربوطه شده و شرایط حاد و خطرناک تری ایجاد نماید. هرچند حدود چنین پارادوکس هایی در دنیای نوین رسانه ای و در جوامع پست مدرن بی سابقه نیست، لکن بحث این است مقدمه کاهش تأثیرات سوء موارد اینچنینی، وجود فضای مجازی برای فعالیت های اجتماعی و اراده بر استفاده از آن است و همانگونه که اشاره شد شناخت شبکه ها و یا رسانه های اجتماعی مقدمه

خواست و اراده بهره گیری از آن هاست. شاید به نظر برسد، باید قبل از موشکافی بیشتر این بحث. این موضوع روشن شود که شبکه های اجتماعی زیر مجموعه ای از رسانه های اجتماعی^۱ هستند یا برعکس، این مساله مهم نیست، بلکه آنچه مهم است شناخت ژرف تهدیدها، قابلیت ها و آسیب های مربوطه و یافتن فرصتی ماورای چالش هاست، شناخت ارتباط شبکه های اجتماعی با فناوری ها و تکنولوژی های نوین رسانه ای و البته تعمق و تفکر در تاثیرات آن بر اجتماع، فرهنگ، سیاست، اقتصاد و مقولاتی از این دست نیز در اولویت بعدی بررسی قرار دارد. نکته دوم این است که اگر اعضای هر شبکه اجتماعی اعم از مجازی و غیر مجازی، سالم باشند می توان امید به سلامت آن جمع و اجتماع داشت، چون سلامت گروه های اجتماعی در گرو سلامت اعضای آن است که در اسلام انسان سالم را انسان مومن می شناسیم مومنی که دارای ایمان واقعی و نه ظاهری است به عبارت دیگر او کسی است که رفتار، اندیشه ها، سکنا و کردارش با گفتار حق جویانه و خیرخواهانه اش مطابقت داشته باشد^۲، لذا اگر شبکه اجتماعی با چنین اعضایی شکل گرفت ابایی از حضور فعالانه در آن جمع - به زعم نویسندگان - نخواهد بود.

کتاب حاضر بر اساس سرفصل های مصوب درس شبکه های اجتماعی دانشگاه های کشور به ویژه دانشگاه جامع علمی و کاربردی، برای استفاده دانشجویان دوره های کاردانی و کارشناسی رشته های مرتبط به عنوان منبع درسی، تدوین گردیده است لذا زبان کتاب ساده بوده و سعی گردیده از پرداخت به مباحث فلسفی مربوطه پرهیز گردد. بی گمان کاستی هایی نیز در این کار وجود دارد که از اساتید و پژوهشگران انتظار است این کاستی ها را برای ارتقای محتوا در چاپ های بعدی گوشزد فرمایند.

مهدی زاده، آمون، پائیز ۱۳۹۳

۲. خداوند متعال در قرآن کریم بعضی از صفات مؤمن واقعی را می شمارد که عبارتند از: ایمان به خدا، غیب و پیام پیامبران - عبادت - انفاق - یقین به اعتقادات و آخرت - جهاد - ترسیدن دل در هنگام ذکر خدا - زیاد شدن ایمان در اثر استماع آیات خدا - ترویج تقوی - روزه داری - اجرای عدالت - اعتقاد به پیامبر، اولوا الامر و جانشینان بحق آنان - اصلاح شیون اجتماعی - امداد فقرا - عدم خیانت - حفظ امانت - توصیه به حق و تقوی - حج - امر به معروف و نهی از منکر و خصلتهای دیگر. (شادمنان، ابوالفتحی: ۱۳۹۳)